

EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI PATEIKTAS AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS

(2008/C 287/02)

I. Laikydami Sutarties 248 straipsnio nuostatų, Audito Rūmai išnagrino

- a) 2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų „Europos Bendrijų metines finansines ataskaitas“⁽¹⁾, kurias sudaro „konsoliduota finansinė atskaitomybė“⁽²⁾ ir „konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos“⁽³⁾;
- b) šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

Vadovybės atsakomybė

II. Pagal Sutarties 268–280 straipsnius ir Finansinį reglamentą, vadovybė⁽⁴⁾ yra atsakinga už „Europos Bendrijų metinių finansinių ataskaitų“ parengimą ir teisingą pateikimą bei jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą:

- a) Su „Europos Bendrijų metinėmis finansinėmis ataskaitomis“ susijusi vadovybės atsakomybė apima vidaus kontrolės koncepcijos nustatymą, vykdymą ir palaikymą, siekiant parengti ir teisingai pateikti finansinę atskaitomybę, kurioje nėra reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių netikslumų; tinkamų apskaitos metodų pasirinkimą ir taikymą, atsižvelgiant į Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles⁽⁵⁾ ir apskaitinių įvertinimų atlikimą pagal atitinkamas aplinkybes. Pagal Finansinio reglamento 129 straipsnį Komisija patvirtina „Europos Bendrijų metines finansines ataskaitas“ po to, kai jas konsoliduoja Komisijos apskaitos pareigūnas, atsižvelgdamas į kitų institucijų⁽⁶⁾ ir įstaigų⁽⁷⁾ pateiktą informaciją, ir parengia su konsoliduotomis finansinėmis ataskaitomis pateikiamą aiškinamąjį raštą, nurodydamas, *inter alia*, kad jis turi pakankamą patikinimą, jog jos tikrai ir teisingai atspindi Europos Bendrijų finansinę būklę visais reikšmingais aspektais.

(1) „Europos Bendrijų metinės finansinės ataskaitos“ yra pateiktos 2007 finansinių metų Europos Bendrijų metinių finansinių ataskaitų I tome.

(2) „Konsoliduotą finansinę atskaitomybę“ sudaro balansas, ekonominių rezultatų ataskaita (su segmentų informacija), pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbių apskaitos metodų santrauka ir kiti aiškinamieji raštai.

(3) „Konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitas“ sudaro konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos, biudžeto principų santrauka ir kiti aiškinamieji raštai.

(4) Europos institucijų ir įstaigų lygmenyje vadovybė yra institucijų nariai, agentūrų direktoriai, igalioti ar perigalioti leidimus duodantys pareigūnai, apskaitos pareigūnai ir finansų, audito ar kontrolės padalinių vadovai. Valstybių narių ir valstybių naudos gavėjų lygmenyje vadovybė yra leidimus duodantys pareigūnai, apskaitos pareigūnai bei mokėjimo, sertifikavimo institucijų bei įgyvendinančių agentūrų vadovai.

(5) Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintos apskaitos taisyklės yra pagrįstos Tarptautinės apskaitininkų federacijos paskelbtais Tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS) arba, kai jų negalima pritaikyti, — Tarptautinės apskaitos standartų valdybos parengtais Tarptautiniais apskaitos standartais (TAS) arba Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS). Pagal Finansinį reglamentą 2007 finansinių metų „konsoliduota finansinė atskaitomybė“ yra parengta pagal šias Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles (kaip tai yra daroma nuo 2005 finansinių metų), kuriose kaupimu grindžiamos apskaitos principai yra pritaikyti specifiniam Bendrijų kontekstui, o „konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos“ ir toliau iš esmės yra rengiamos remiantis grynųjų pinigų judėjimu.

(6) Prieš institucijoms priimant metines finansines ataskaitas, įvairūs apskaitos pareigūnai jas pasirašo, tuo patvirtindami, kad jie turi pakankamą patikinimą, jog finansinėse ataskaitose pateikta tikra ir teisinga institucijų finansinė būklė (Finansinio reglamento 61 straipsnis).

(7) Metines finansines ataskaitas parengia atitinkami direktoriai ir jas nusiūnčia Komisijos apskaitos pareigūnui kartu su atitinkamos valdybos nuomone. Be to, atitinkami apskaitos pareigūnai jas pasirašo, tuo patvirtindami, kad jie turi pakankamą patikinimą, jog finansinėse ataskaitose pateikta tikra ir teisinga įstaigų finansinė būklė (Finansinio reglamento 61 straipsnis).

b) Tai, kaip vadovybė vykdo su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu susijusius įsipareigojimus, priklauso nuo biudžeto vykdymo metodo. Tiesioginio centralizuoto valdymo atveju biudžeto vykdymo užduotis atlieka Komisijos tarnybos. Pasidalijamojo valdymo atveju vykdymo užduotys yra patikimos valstybėms narėms, decentralizuoto valdymo — trečiosioms šalims, o netiesioginio centralizuoto valdymo — kitoms įstaigoms. Bendro valdymo atveju biudžeto vykdymo užduotimis pasidalija Komisija ir tarptautinės organizacijos (Finansinio reglamento 53–57 straipsniai). Vykdyto užduotys turi atitikti patikimo finansų valdymo principą, todėl reikalaujama, kad būtų nustatoma, vykdoma ir palaikoma veiksminga ir efektyvi vidaus kontrolė, apimanti pakankamą priežiūrą ir tinkamas priemones, siekiant išvengti pažeidimų ir sukčiavimo bei, prireikus, teismines procedūras, susigražinant neteislingai išmokėtas ar panaudotas lėšas. Nepriklausomai nuo biudžeto vykdymo metodo, Komisija yra paskutinė institucija, kuri atsako už Europos Bendrijų finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą (Sutarties 274 straipsnis).

Auditoriaus atsakomybė

III. Audito Rūmai, remdamiesi savo audito rezultatais, Europos Parlamentui ir Tarybai turi pateikti finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Audito Rūmai audita atliko vadovaudamiesi IFAC tarptautiniais audito standartais ir etikos kodeksais bei INTOSAI tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais tiek, kiek jie yra pritaikomi Europos bendrijos kontekstui. Pagal šiuos standartus reikalaujama, kad Audito Rūmai planuotų ir atliktų auditą tokiu būdu, kad būtų gautas pakankamas patikinimas, jog „Europos Bendrijų metinėse finansinėse ataskaitose“ nėra reikšmingų netikslumų, o jose atspindimos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos.

IV. Auditas turi būti atliekamas taikant procedūras, skirtas gauti audito įrodymus apie sumas ir informaciją konsoliduotose finansinėse ataskaitose bei apie jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Auditorius procedūras pasirenka savo nuožiūra, be kita ko atlikdamas konsoliduotų finansinių ataskaitų reikšmingų netikslumų ir operacijų reikšmingo neatitikimo Europos Bendrijų teisinės sistemos reikalavimams, dėl sukčiavimo ar klaidų, rizikos įvertinimą. Atlikdamas šiuos rizikos įvertinimus, auditorius tikrina su konsoliduotų finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu jų pateikimu susijusią vidaus kontrolės sistemą bei įdiegtas priežiūros ir kontrolės sistemas, skirtas užtikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, siekiant pagal atitinkamas aplinkybes nustatyti audito procedūras. Audito metu taip pat įvertinamas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras konsoliduotų finansinių ataskaitų ir metinių veiklos ataskaitų pateikimas.

V. Nagrinėjant pajamas Audito Rūmų audito darbo apimtis buvo ribota. Pirma, PVM ir BNP] nuosavi ištekliai yra pagrįsti makroekonominė statistika, o ją sudarančių duomenų Audito Rūmai negali audituoti tiesiogiai. Antra, tradicinių nuosavų išteklių auditai negali apimti importo, kuriam nebuvo taikytos muitinės priežiūros procedūros.

VI. Audito Rūmai mano, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad jie galėtų pateikti savo patikinimo pareiškimą.

Nuomonė apie finansinių ataskaitų patikimumą

VII. Audito Rūmų nuomone, atsižvelgiant į Finansinio reglamento nuostatas ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtas apskaitos taisykles, „Europos Bendrijų metinėse finansinėse ataskaitose“ visais reikšmingais aspektais yra teisingai pateikti Bendrijų finansinė būklė 2007 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų rezultatai ir pinigų srautai.

VIII. Neprieštaraujant VII dalyje išreikštai nuomonei, Audito Rūmai pažymi, kad dėl apskaitos sistemų trūkumų, kuriuos iš dalies sąlygojo sudėtinga teisinė ir finansinė sistema, vis dar išlieka kai kurių Komisijos generalinių direktoratų finansinės informacijos (visų pirma išankstinio finansavimo, susijusio atskyrimo ir sąskaitų faktūrų/išlaidų ataskaitų atveju) ir decentralizuotų įstaigų, kurių finansinės ataskaitos yra konsoliduojamos (visų pirma Europos GNSS⁽¹⁾ priežiūros institucijos ilgalaikio turto atveju), finansinės informacijos kokybei kylanti rizika. Dėl šių trūkumų reikėjo atlikti kai kuriuos pataisymus po negalutinių finansinių ataskaitų pateikimo.

Nuomonė apie finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą

IX. Audito Rūmų nuomone, administracinių ir kitų išlaidų bei ekonomikos ir finansų reikalų srityse nėra reikšmingų su pajamomis, išpareigojimais ir mokėjimais susijusių klaidų. Šiose srityse priežiūros ir kontrolės sistemos įdiegtos užtikrinant tinkamą neteisėtumo ir netvarkingumo rizikos valdymą.

X. Audito Rūmai mano, kad kitose išlaidų srityse klaidų poveikis mokėjimams, nors ir skirtingu lygiu, vis dar yra reikšmingas, o Komisija, valstybės narės ir kitos valstybės naudos gavėjos ir toliau turi dėti pastangas įdiegiant tinkamas priežiūros ir kontrolės sistemas, siekiant geriau valdyti neteisėtumo ir netvarkingumo riziką. Šios sritys yra žemės ūkis ir gamtiniai išteklių, sanglauda, moksliniai tyrimai, energetika ir transportas, išorės pagalba, vystymas ir plėtra bei švietimas ir pilietybė.

- a) Žemės ūkio ir gamtinių išteklių srityje Audito Rūmai nustatė, kad iš esmės su šia politikos grupe susijusių deklaruotų išlaidų operacijas veikia reikšmingas teisėtumo ir (arba) tvarkingumo klaidų lygis. Audito Rūmai, remdamiesi savo audito darbu, daro išvadą, kad priežiūros ir kontrolės sistemos apskritai yra tik iš dalies veiksmingos suteikiant patikinimą dėl atitikties ES taisyklėms. Tačiau Audito Rūmai daro išvadą, kad integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS) ir toliau išlieka veiksminga mažinant neteisėtų išlaidų riziką, jei ji yra teisingai įdiegta ir jei į sistemą yra įvesti tikslūs ir patikimi duomenys.
- b) Sanglaudos srityje Audito Rūmai nustatė, kad sanglaudos politikos projektų išlaidų kompensavimą veikia reikšmingas teisėtumo ir (arba) tvarkingumo klaidų lygis. Audito Rūmai, remdamiesi savo audito darbu, daro išvadą, kad Komisijos priežiūros sistema ir valstybių narių kontrolės sistemos apskritai yra tik iš dalies veiksmingos užkertant kelią padidintų ar netinkamų finansuoti išlaidų apmokėjimui.
- c) Mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto srityje Audito Rūmai nustatė, kad šios politikos grupės mokėjimus veikia reikšmingas teisėtumo ir (arba) tvarkingumo klaidų lygis. Audito Rūmai, remdamiesi savo audito darbu, daro išvadą, kad nepaisant kai kurių patobulinimų, Komisijos priežiūros ir kontrolės sistemos yra tik iš dalies veiksmingos mažinant padidintų ar netinkamų finansuoti išlaidų apmokėjimo riziką.
- d) Išorės pagalbos, vystymo ir plėtros srityje Audito Rūmai nustatė, kad su šios politikos grupės išlaidomis susijusias operacijas veikia reikšmingas teisėtumo ir (arba) tvarkingumo klaidų lygis, daugiausia įgyvendinančių organizacijų lygmenyje. Audito Rūmai, remdamiesi savo audito darbu, daro išvadą, kad nepaisant kai kurių Komisijos atliktų patobulinimų, priežiūros ir kontrolės sistemos yra tik iš dalies veiksmingos suteikiant patikinimą, kad išlaidos yra tinkamos finansuoti ir kad jos yra pagrįstos tinkamais įrodymais.
- e) Švietimo ir pilietybės srityje Audito Rūmai nustatė, kad šios politikos grupės mokėjimus veikia reikšmingas teisėtumo ir (arba) tvarkingumo klaidų lygis. Audito Rūmai, remdamiesi savo audito darbu, daro išvadą, kad priežiūros ir kontrolės sistemos yra tik iš dalies veiksmingos suteikiant patikinimą, kad išlaidos yra tinkamos finansuoti ir kad jos yra pagrįstos tinkamais įrodymais.

(¹) GNSS: Pasaulinės navigacijos palydovų sistemos.

XI. Audito Rūmai pabrėžia, kad:

- a) Bendrą žemės ūkio ir gamtinių išteklių srityje nustatytą klaidų lygį nulėmė neproporcingai didelis klaidų lygis kaimo plėtros srityje. Audito Rūmų vertinimu, su EŽŪGF išlaidomis susijęs klaidų lygis yra šiek tiek mažesnis už reikšmingumo ribą, o EŽŪFKP išlaidų atveju nustatyta, kad ši riba yra ženkliai viršyta.
- b) Sudėtingi arba neaiškūs teisiniai reikalavimai (kaip antai tinkamumo finansuoti taisyklės) turi didelės įtakos su išlaidomis žemės ūkio ir gamtinių išteklių, sanglaudos, mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto bei švietimo ir pilietybės srityse susijusių operacijų teisėtumui ir (arba) tvarkingumui.

XII. Audito Rūmai nustatė, kad Komisijos priežiūros ir kontrolės sistemos ir toliau buvo tobulinamos, visų pirma kiek tai susiję su išlygų poveikiu generalinių direktorių deklaracijose pateiktam patikinimui ir didesniu šių deklaracijų ir Audito Rūmų nustatytų faktų atitikimu. Tačiau Audito Rūmai pažymi, kad Komisija vis dar negali įrodyti, kad jos veiksmai, kurių ji imasi siekdama pagerinti priežiūros ir kontrolės sistemas, yra veiksmingi mažinant klaidų riziką didelėse biudžeto srityse.

2008 m. rugsėjo 24–25 d.

Pirmininkas

Vítor Manuel DA SILVA CALDEIRA

Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg